

Mācību
programma

"DARBS AR AZBESTU SATUROŠIEM ATKRITUMIEM"

Programmas mērķis

Attīstīt un pilnveidot apmācību dalībnieku profesionālās zināšanas par vides aizsardzības prasībām un praktiskās iemaņas darbā ar azbestu saturošiem atkritumiem.

Apmācību mērķauditorija

Valsts vides dienesta inspektori; pašvaldību darbinieki, kuri atbildīgi par vides un būvniecības jautājumiem pašvaldībās; atkritumu apsaimniekošanas komersantu darbinieki, t.sk. atkritumu poligonu operatoru pārstāvji.

PROGRAMMAS UZDEVUMI

Sniegt teorētiskas zināšanas apmācību dalībniekiem par atkritumu veidiem, to klasifikāciju, prasībām bīstamo (azbestu saturošo) atkritumu aprītes jomā.

Padziļināt apmācību dalībnieku zināšanas un **praktiskas iemaņas** par azbestu saturošiem materiāliem, tā kaitīgo ietekmi uz cilvēka veselību un vidi, darba drošības pasākumiem, organizējot un veicot būvju/ēku vai inženierkomunikāciju demontāžas darbus un būvgružu nodošanu atkritumu apsaimniekotājiem.

Sniegt apmācību dalībniekiem teorētiskās zināšanas un veidot praktiskās iemaņas pareizā bīstamo (azbestu saturošo) atkritumu identificēšanā, šķirošanā, iepakojšanā, uzglabāšanā, transportēšanā, kā arī uzskaitē, izmantojot **BIS un APUS informācijas sistēmas**.

Sniegt dalībniekiem apmācību **pārskatu par normatīvo aktu prasībām** un to piemērošanu attiecībā uz darba organizāciju ar azbestu saturošiem materiāliem un bīstamiem atkritumiem, kuru sastāvā ir azbests.

Informēt apmācību dalībniekus par **fizisko un juridisko personu atbildības** sadali atkritumu, tajā skaitā bīstamo (azbestu saturošo) atkritumu apsaimniekošanas jomā, kā arī uzraudzības institūciju pilnvarām un resursiem pārkāpumu konstatēšanā un novēršanā.

2023

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

IZSTRĀDĀTĀJS:

Pieaugušo neformālās izglītības iestāde
"DOMUS Izglītība"
(reģ. Nr. 1080802372)

Mācību programmas izstrāde un norise tiek finansēta saskaņā ar īstenoto VARAM lēpirkumu NR. VARAM2023/1, savukārt lēpirkums tiek īstenots ES Vides un klimata pasākuma programmas LIFE 2018.-2020.gada integrētā projekta "Atkritumi kā resursi Latvijā-Reģionālās ilgtspējas un aprītes veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju" ietvaros (Nr.LIFE20 IPE/LV/000014, LIFE Waste to Resources IP).

Apmācību procesa norise un programmas apguves metodes

Pirms apmācību uzsākšanas tiek apzināti apmācību dalībnieku personīgie apmācību mērķi un vajadzības.

Apmācību process sastāv no teorētiskām un praktiskām nodarbībām, kur teorētiskās nodarbības veido 50% no mācību laika un praktiskās 50% no mācību laika, kopā 6 akadēmiskās stundas. Mācību programmas saturs atbilst izstrādātās "Rokasgrāmatas darbam ar azbestu saturošiem atkritumiem" saturam.

Lektori apmācību procesā iekļauj tādas mācību metodes kā lekcijas (prezentācijas), testu, grupu darbu, diskusijas. Tiek ietvertas interaktīvās lekcijās ar praktiskiem vingrinājumiem un situācijas izspēlēm, kas pietuvinātas ikdienas darba realitātei.

Apmācību noslēgumā apmācību dalībnieki kārtoti zināšanu pārbaudes testu un saņem apliecinājumu par dalību apmācībās.

Apmācības norisinās attālināti (Zoom platformā). Visas lekcijas tiks ierakstītas.

Apmācības organizētas grupās – līdz 25 apmācību dalībniekiem vienā grupā, kopējais grupu skaits ne mazāk, kā 5 (piecas) grupas. Visi interesenti tiks iekļauti grupās, nepieciešamības gadījumā tiks komplektēta 6.semināra grupa.

Apmācības tiek organizētas darba dienās darba laikā atbilstoši savstarpēji saskaņotam apmācību plānam.

Plānots apmācīt vismaz 125 dalībniekus saskaņā ar izstrādāto mācību programmu no visiem Latvijas reģioniem.

Izglītības programmas materiālais nodrošinājums:

Apmācību norisei katram apmācību dalībniekam ir nepieciešama sekojoša biroja tehnika: dators ar interneta pieslēgumu un atskaņošanas iespējām. No semināra organizatora puses tiks nodrošinātas prezentācijas (ar attēliem, shēmām u.c.), uzdevumi un videomateriāli, kas pēc nodarbībām tiks nosūtīti dalībniekiem.

Mācību programmas tēmas un nodarbību veids:

Nr. p.k.	Lekcijas tēma un saturs	Nodarbību laiks	Nodarbības veids Teorija/ Frakse	Apmācību forma, metode
1.	Dalībnieku pieslēgšanās nodarbībai.	9.45 – 10.00		
2.	Ievads apmācībās (informācija par apmācību mērķi, darba kārtību un citiem jautājumiem, lektoru un dalībnieku savstarpējā iepazīšanās)	10.00 – 10.30		
3.	Atkritumi, to veidi, klasifikācija. Bīstamo, azbestu saturošo atkritumu raksturojums. Azbests, tā izmantošana (vēsturiski un mūsdienās). Azbesta saturošo materiālu atpazīšana. Azbesta saturošo atkritumu ietekme uz veselību un vidi.	10.30 – 12.00	T/P	Lekcija prezentācija diskusija, jautājumi
4.	Pusdienlaiks	12.00 – 12.30		
5.	Darba drošības noteikumi, veicot darbus ar azbestu saturošiem materiāliem. Normatīvais regulējums darbā ar azbesta saturošiem atkritumiem.	12.30 – 14.00	T/P	Lekcija prezentācija grupu darbs, grupu darba prezentācijas diskusija, jautājumi
6.	Pārtraukums	14.00 – 14.15		
7.	Frasības atkritumu apsaimniekošanai būvniecības procesā, bīstamo (azbestu saturošo) būvgružu nodošana operatoram. Frivātpersonu un komersantu pienākumi un atbildība atkritumu apsaimniekošanas jomā. Administratīvā pārkāpuma procesa pamatprincipi iestādēs. Atbildīgo institūciju kompetence atkritumu apsaimniekošanas jomā.	14.15 – 15.15	T/P	Prezentācija diskusija, jautājumi simulāciju uzdevumi
8.	Semināra novērtēšana. Zināšanu pārbaudes tests.	15.15 – 15.45	P	Tests
9.	Kopsavilkums	15.45 – 16.00		

MĀCĪBU PROCESA GAITAS APRAKSTS

Organizatoriskie darbi:

- apzinātas mērķauditorijas,
- sastādīti dalībnieku saraksti,
- izsūtīti uzaiņinājumi un apzinātas apmācību dalībnieku vajadzības un precizēti apmācību mērķi,
- sastādīta mācību dienas darba kārtība,
- sagatavoti apliecinājumi par apmācību noklausīšanos,
- atgriezeniskās saites (apmācību novērtēšanas) organizēšana sadarbībā ar Pasūtītāju apmācību norises noslēgumā.

APMĀCĪBU PROCESĀ SASNIEGTIE REZULTĀTI:

Zināšanas: specializētās apmācību programmas apguves rezultātā dalībnieki iegūst vai padziļināzināšanas par vides aizsardzības principiem bīstamo atkritumu apsaimniekošanas jomā - ar azbestu saturošiem atkritumiem saistītā jomā visā to dzīves ciklā no azbesta kā bīstama atkrituma rašanās līdz apglabāšanai; iegūst zināšanas par azbesta šķiedrām un azbesta veidiem; kāpēc to ietekme uz vidi un cilvēka veselību ir bīstama; kādi ir azbestu saturošie materiāli un to izmantošana; kādi pareizi paņēmieni ir jāizmanto demontāžas darbos, kuru rezultātā rodas azbesta atkritums.

Prasmes: mācību procesa dalībnieki, veicot pastāvīgos darbus, apgūst prasmes orientēties vides tiesību normatīvajos aktos, prot tos piemērot konkrētās situācijās un interpretēt, izprotot vides tiesību principus un to pielietojanas kopsakarības azbestu saturošo atkritumu apsaimniekošanas jomā; apmācību dalībniekiem ir iegūtas praktiskās iemaņas, kā strādāt un organizēt darbu ar azbestu saturošiem atkritumiem, kuri rodas no privātmājām/mājsaimniecībām no to rašanās brīža līdz apglabāšanai.

Kompetences: apmācību dalībnieki iegūs kompetenci atbilstoši darba drošības un vides aizsardzības prasībām rīkoties ar azbestu saturošiem atkritumiem, risināt, analizēt radušās situācijas un sniegt iedzīvotājiem un uzņēmējiem pilnīgu informāciju, kas nepieciešama drošam darbam ar azbestu, rūpējoties par cilvēku veselību un vidi.